

Jak to bylo s kanalizací – Odpověď na dopis pana Touše.

Materiál je obsáhlý proto, aby konečně bylo jasno, jak to s kanalizací v obci Tišice bylo. Aby se i po 20 letech stále neopakovaly nepravdivé a osočující články. Na všechny budované investice chodí kontroly, které každý rok provádí krajský i finanční úřad. Kdyby to bylo tak zlé, jak se někdy píše, už by zastupitelé dávno seděli.

Události popíši po jednotlivých letech:

- 1993 – Již v minulosti existovala nabídka okresu Mělník na výstavbu kanalizace. V zastupitelstvu obce se o tom hovořilo jako o neuskutečnitelném projektu. Ve všech třech našich obcích měla být zhotovena spádová kanalizace. Vzhledem k téměř rovinnému charakteru terénu našich obcí by muselo být vybudováno několik sběrných bazénů, do kterých by byly splaškové vody sváděny samospádem z přilehlých nemovitostí. Každý z bazénů by musel být vybaven čerpací stanicí s transformátorem. Z každého takového uzlu vést tlakové potrubí někam do čistírny odpadních vod (ČOV). Tehdejší vedení obce považovalo takovou stavbu jako nereálnou. Cena stavby měla být 100 mil. Kč a rozpočet obce v té době byl pouze 2,5 mil. Kč.
- 1994 – Zastupitelstvo obce pod vedením starosty pana Josefa Víta uvažovalo o modernějším způsobu odkanalizování obce. Začaly se hledat informace o různých metodách odkanalizování. Projektant a zastupitel pan Miroslav Mrázek připravoval podklady pro vypracování „studie“ na vakuovou kanalizaci.
- 1995 – Zastupitelstvo schválilo nabídku firmy VAK–KAN Teplice na vypracování projektu na vakuovou kanalizaci.
- 1996 – V tomto roce probíhalo velké množství schůzek, jednání a technických konzultací. Cílem bylo vybrat ten nejvhodnější systém kanalizace. Byly navštíveny čistírny s různými systémy odkanalizování v ČR, v Německu i v Anglii.
- 1997 – Zastupitelé viděli v provozu americký systém AIRVAC, německý REDIGER, britsko-japonský ISEKI aj. Po dlouhém uvažování a rozhodování vybrala komise firmu INTERPOS z Ústí n. L., která měla zkušenosti s projektováním systému ISEKI.
- 1998 – Okresní úřad Mělník vydává stavební povolení, Státní fond životního prostředí (SFŽP ČR) byl požádán o dotaci.
- Spolupráci s výběrem typu kanalizace (spádová, tlaková, vakuová) a druhu ČOV (kořenová, rákosová, rybníková, biologická) nám nabídla německá firma PFI Hannover. Po pečlivém studiu terénního profilu a velikosti obce, doporučila vakuovou kanalizaci. Tím potvrdila řešení navrhované obcí. Nabídla také plné zainvestování stavby z prostředků EU.

Žádost byla zpracována, podepsána a odeslána do Bruselu dne 27. 11. 1998. Nutnou součástí žádosti byla „Studie feasibility“ (proveditelnosti), kterou nechala firma PFI Hannover vypracovat německými odborníky pro EU. Také tato studie potvrdila, že vakuová kanalizace je pro členitost obce Tišice nejvýhodnější. 150 tisíc Euro za vypracování studie uhradila EU. Pokračovala jednání mezi firmami PFI Hannover, ISEKI - dodavatelem technologie a INTERPOS - projektovou firmou.

1999 – Vyřizování v Bruselu probíhalo úspěšně.

2000 – Současně byla využita možnost, požádat o dotaci SFŽP. Obec připravila veškeré technické a jiné podklady. Musela doložit finanční záruky na zajištění půjčky poskytované SFŽP. Vše bylo v pořádku, ale na podporu jsme v tomto roce nedosáhli.

Při dalším jednání v Hannoveru v květnu nám bylo sděleno, že EU všechny podpůrné programy ruší, neboť se tak rozhodlo nové vedení EU, v čele s novým předsedou Romano Prodim. Ten zrušil všechny dané přísliby, celkem za 25 mld. Euro. Obec Tišice byla mezi nimi. Asi to bylo nad síly EU.

2001 – Pokračovalo se v jednání, vysvětlování a přesvědčování, že námi zvolený systém bude fungovat. Ale úředníci takový neznali a nevěřili tomu. Žádost o dotaci byla v tomto roce dvakrát zamítnuta. Byla tedy zpracována a podána žádost třetí. Znovu byly prokonzultovány všechny sporné body a doplněny potřebné informace pro odborníky na SFŽP. 10. 12. projednala žádost rada odborníků a poslanců PS Parlamentu ČR a doporučila ministru ŽP k podpisu.

2002 – Ministr ŽP pan M. Ambrozek podepsal a ředitel SFŽP vydal dne 21. 1. 2002 (původní) rozhodnutí o přidělení dotace ve výši 37,5 mil. Kč (tj. 60 % ze základu). Později byla dotace upravena na 58 684 861,- Kč (tj. 80 % ze základu 73 355 452,- Kč pro poskytnutí podpory).

Následovalo sepsání smlouvy se SFŽP ČR a příprava pro výběrové řízení. Organizací výběrového řízení byla pověřena firma Tender Group Plus s.r.o. 15. 5. 2002 bylo vypsáno. Dokumentaci si vyzvedlo 12 firem. Nabídku odevzdalo dne 24. 6. 2002 pouze 7 firem, z nichž jedna byla ze soutěže vyloučena. Komise nezávislých odborníků rozhodla o vítězství firmy ČERVENKA s.r.o. Jako druhá se umístila firma SUBTERA a.s. Výběrové řízení bylo ukončeno 11. 9. 2002. S firmou Červenka s.r.o. byla sepsána smlouva na realizaci stavby.

Původní projekt byl navržen pro celou obec. Zahrnoval výstavbu potrubních sítí, vakuové stanice (VS) a čistírny odpadních vod (ČOV) pro 2 700 ekvivalentních obyvatel. Dokumentaci od firmy ISEKI upravil atelier PROJEKT IV – Praha s.r.o. pod vedením Ing. Knotka, aby odpovídala ČSN normám.

VS obsahuje podtlakovou nádrž, dvě vývěvy pracovní, jednu záložní, dvě čerpadla pro přečerpání vod do ČOV, panel pro kontrolu funkce ventilů v jímkách a elektrické rozvody. Technologii dodala firma ISEKI. Vlastní ČOV projektovala firma ADOS Jevíčko – Ing. Sekerka, která byla i dodavatelem technologie pro ČOV a subdodavatelem firmy Červenka s.r.o. Čistírna je biologická, nového moderního řešení, se dvěma reaktory na minimálním prostoru, s provzdušňováním dmychadly a s výbornou účinností.

2003 – Stavba byla zahájena v květnu 2003 a měla být dokončena v listopadu 2006. Začalo se se stavbou ČOV v Kozlech. Práce pokračovaly po celý rok. Faktury byly SFŽP plně propláceny.

2004 – Výstavba pokračovala a faktury za provedené práce byly SFŽP plně propláceny. Parlament ČR rozhodl, že bude o 14 % zvýšena DPH na veškeré práce. Pro obec to znamenalo, že prostředky uvolněné na kanalizaci stačit nebudou. Podmínky dotace nebude možno splnit a celá dotace se bude muset vrátit.

Proto v listopadu, rozhodlo OZ, podat na MŽP ČR novou žádost, o změnu rozhodnutí, které by zohlednilo novou situaci. Starosta obce, pan Miroslav Brodský, jednal v této věci s ministrem financí B. Sobotkou. Ten přiznal, že vláda na tyto problémy obcí zapoměla, ale že rozdíl dopláčet nebude. Celá tato záležitost měla za následek, že práce na stavbě pokračovaly, ale faktury byly SFŽP propláceny jen do konce roku

Budování kanalizace i její financování bylo zastaveno. Protože ČOV byla z 85 % vybudována, požádal starosta Krajský úřad Středočeského kraje o pomoc, aby mohla být dokončena. Hejtman pan Miloš Petera pomohl a poskytl pomoc ve výši 8 mil. Kč. (TR 93 str. 1 „Co bude s kanalizací“). Byla za to provedena kompletace ČOV i za pomoci odborníků z Anglie.

2005 – Čekalo se na nové, upravené rozhodnutí SFŽP, ale marně. Přesto, že jsme nežádali o další finanční prostředky, ale o zohlednění situace, že za stávající peníze doděláme ČOV (pro 1250 obyvatel) a méně kilometrů stokové sítě.

Proběhla řada jednání s ředitelem SFŽP, s poslanci parlamentu v PS z různých politických stran. Starosta žádal o kladné vyřízení žádosti. Při jednom jednání starosty s ředitelem SFŽP mu bylo naznačeno, aby přestal s tímto naléháním na rychlé vyřízení. Při dalším jednání pověřený technik sdělil, „Máme doklad o tom, že se v Tišicích velmi špatně hospodaří, pracovníci prováděcí firmy se flákají a obci je to jedno“. „Budete-li takto pokračovat, předáme vše policii“ „Pane starosto, lidé v Tišicích vás nemají rádi“ a kývl směrem k dopisu, který ležel na stole. Ten dopis byl napsán občanem naší obce na formuláři Českých drah.

Občan si stěžoval na špatné hospodaření s finančními prostředky, na vysokou cenu prováděných prací. Na to, že ve výkopu pracuje pouze jeden dělník a ostatní na něj shora koukají. A obec s tím nic nedělá.

To spustilo sérii technických, právních i finančních kontrol, které trvaly více než rok. Finanční prostředky byly zablokovány. Na výstavbě kanalizace se stále pracovalo, ale v omezeném rozsahu a za vlastní zdroje. Obec stále urgovala vydání změny původního rozhodnutí.

2006 – SFŽP pokračoval v kontrolách a revizích. Také finanční úřad prováděl důkladnou kontrolu. Bylo třeba doložit mnoho dokladů. Zadržování investičních prostředků trvalo dlouhých 16 měsíců. Po tuto dobu nebylo možno na výstavbě kanalizace pracovat.

Těch cca 30 mil. Kč z přislíbené dotace bylo obratem rozděleno jiným potřebným obcím. Byl to trest za údajné špatné hospodaření obce Tišice s finančními prostředky.

Kontroly SFŽP ani finančního úřadu nezjistily žádné nedostatky. Konstatovali, že s finančními prostředky státu bylo hospodařeno správně. Jedinou výtkou bylo to, že procentuálně více prací bylo provedeno na VS a ČOV a méně na potrubních sítích. Důvod byl ten, aby na technologiích namontovaných ve VS a ČOV, spolu s částí zhotovených potrubních sítí, mohl probíhat zkušební provoz dříve, než budou zhotoveny sítě další.

Co se týká zaměstnanců firmy Bohuslav Červenka a jejich pracovního nasazení, je jen věcí firmy, kolik a kam svých pracovníků nasadí a s jakou intenzitou pracují. Obec zajímá dodržování obsahu uzavřené smlouvy, kvalita odvedených prací a termín dokončení stavby. Na kvalitu prací dohlížel stavební dozor Ing. Pilský z firmy Stormen (viz. článek J. Kratochvíla „Pár slov k příspěvkům našich občanů“ TR 93 str. 3 s odkazem na článek v TR 81 str. 6 „Kanalizace a stavební dozor“).

Teprve 6. 6. 2006 vydal SFŽP rozhodnutí s dotací 34 992 077,- Kč a hlavně s upravenými podmínkami pro závěrečné hodnocení. Byla upravena délka stokové sítě na 9 281 m a kapacita ČOV bude pouze pro 1350 obyvatel. Také bylo sníženo požadované odstraněné znečištění v relaci k počtu lidí. Práce na výstavbě kanalizace byly rozjety v maximální míře. Vše směřovalo ke zdárnému dokončení.

Stavba byla dokončena dne 7. 11. 2006.

Kolaudace provedena dne 14. 11. 2006.

2007 – Do zkušebního provozu byla kanalizace uvedena 10. 2. 2007.

2008 – Do trvalého provozu byla první etapa kanalizace uvedena dne 29. 8. 2008.

Je velká škoda, že se nestačilo udělat více v letech 2005 až 2006 (viz. výše), kdy podmínky byly příznivější, materiál, práce a energie levnější. Za těch 16 měsíců, kdy se nedalo pracovat a za těch zadržených cca 30 mil Kč, mohly být vybudovány jímky a potrubní sítě po celém Chrástu, a to mnohem levněji než nyní.

V dalších letech se v obci rozšiřovala výstavba nových domů. Původní projektová dokumentace už neodpovídala skutečnosti. Bylo nutné rozdělit ještě nerealizovanou část kanalizace na několik menších etap. Také z důvodu postupného získávání dotací. Postupně bylo dokončeno několik etap. Informace o tom lze najít v Tišických rozhledech umístěných na webových stránkách obce.

2023 – Na konci roku bylo položeno potrubí v části ulice Mlékojedské a Okružní.

2024 – V současné době byl odfrézován povrch vozovky a jsou odčerpávány spodní vody v ulici Mělnické. Bude následovat pokládka jímek a potrubí hlavního řadu v této ulici. Na něj budou napojeny ulice Přívorská, Hasičská, Luční, Souběžná a U Zastávky.

Ještě pár slov k systému kanalizace:

U tlakové kanalizace musí být jímka umístěna na každém soukromém pozemku. Povinností majitele je, starat se o její těsnost. O údržbu a bezporuchový chod kalového čerpadla, o dodávku elektrické energie. Tlakový systém je náchylný k poruše čerpadla a k ucpání potrubí.

Finanční rozdíl mezi tlakovou a vakuovou kanalizací, v době rozhodování o použitém systému, nebyl nijak velký.

U vakuové (podtlakové) kanalizace se dalo ušetřit na pořízení jímek. Na jednu sběrnou jímku mohou být připojeny až čtyři nemovitosti. Jímky jsou umístěny na veřejném prostranství a jsou tedy snadno přístupné pro údržbu. Odpadní vody z domácností stékají do jímky gravitací. Odtud jsou po dosažení určité hladiny a po otevření ventilu, odsáty vakuem do potrubí a odvedeny do nádrže na VS v ulici V Úvoze. Dále jsou přečerpány do ČOV u hřbitova. Provoz vakuové kanalizace je z hlediska údržby pro občany jednoduchý. Pro obec je však velmi náročný. Zejména z hlediska spotřeby elektrické energie pro získání vakua.

O dotacích:

Není možné stavět kanalizaci pouze z vlastních zdrojů obce. Obecní kasa není bezedná. Je třeba investovat i do jiných projektů. Rodiče dětí požadují dostatek míst ve školce či ve škole. Jiní kvalitní silnice, nové chodníky, zdravotní středisko, zlepšení dopravy aj. K tomu všemu je třeba získat dotace. To se nepodaří každý rok. Dotace musí být vždy doplněny vlastními finančními prostředky. OZ se snaží vyhovět požadavkům občanů, ale musí stanovit priority, které však nevyhovují každému. Dotace nejsou vyhlašovány kdykoli na cokoli a také na ně nemusíme vždy dosáhnout.

Na závěr mi dovoluňte citovat otázku z dopisu, na který reaguji. A trochu ji i doplnit:

„Co jsme mohli mít postaveno za ty spousty miliónů při dodržení původního termínu“, nebýt popsaných potíží a jednoho našeho chorobně aktivního občana, plného zášti a nenávisti?

Hynku, Čeňku, Viléme, Jarmilo!!!

Proč jeden z vás poškodil naši obec?

Proč se stále snaží, i po dvaceti letech, očerňovat ty, co pro Tišice něco udělali.

Nebo ty, kteří se snaží něco pro občany udělat právě teď?

Ing. Bohuslav Štolba

předseda kontrolního výboru OZ obce Tišice

P. S. Pokud se někdo domnívá, že výstavba kanalizace byla procházkou růžovým sadem, je ve velkém omylu. Stálo to mnoho úsilí, práce, nervů i zdraví. Vše se dařilo jen proto, že po celá léta byli v zastupitelstvech obce slušní, ochotní a pracovití lidé. Ti všichni a další ochotní občané starostovi pomáhali s konkrétními úkoly, neboť sám by to těžko zvládl. Přeji si, aby taková atmosféra byla i v současném OZ, aby všichni společně pracovali a starostce práci neztěžovali. Nezpochybňovali a nekritizovali to, co bylo s velkým úsilím dříve uděláno. Nebo to snad bylo málo?

Materiál pro článek čerpám ze své paměti, z podkladů starosty M. Brodského a z Tišických rozhledů.